

כמה צאת לא בוארי הפקולטה ארסואת לינייס

מה שמע

אל האוניברסיטה הפתוחה והדסה גיליון מס' 79, שנה 39, פסח תש"ע-מרץ 2010

The B... and ...ry W...er Buildi...
for De... Medicine
of ...ter
Dentist

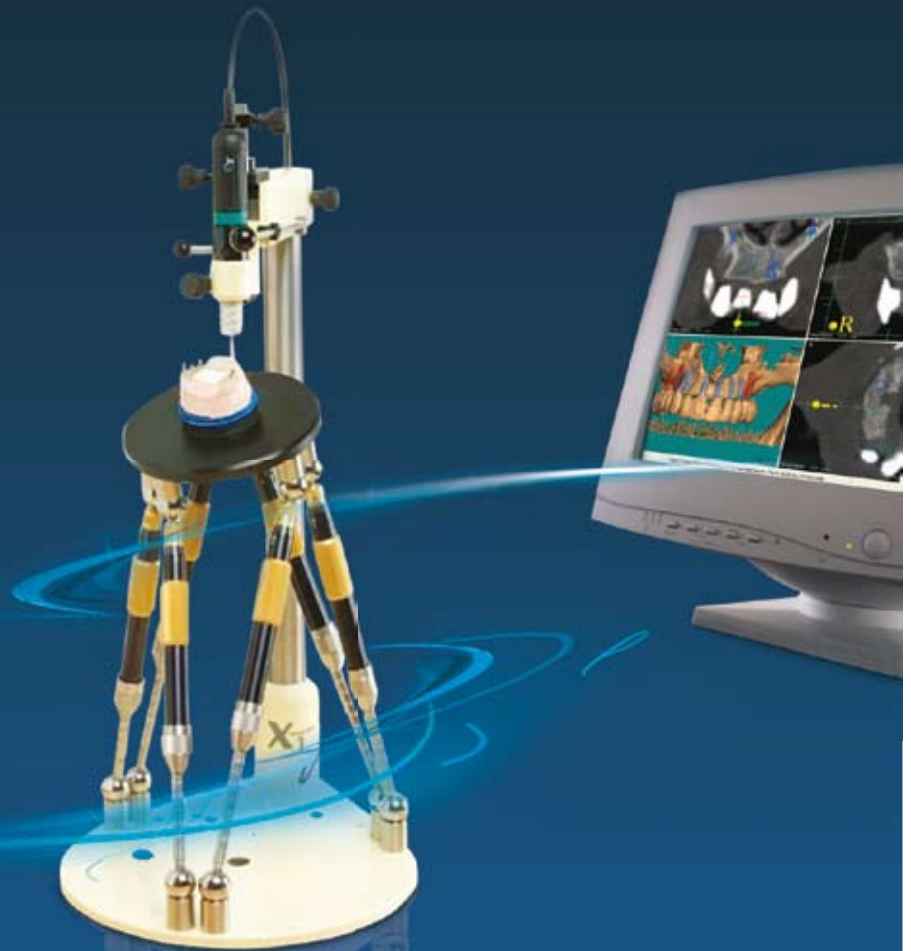
סטודנט, שפר הופעתך! קוד התנהגות ולבוש בבי"ס לרפוא"ש

צרכי איכות ארסואת הפקולטה

MGUIDE השתלה מונחית מחשב.

MIS is proud to offer virtual implant planning and guided implantology. The advantages of these cutting edge technologies for the clinician and for the patient are immense. Advances in radiology, such as cone beam scanning devices, are able to produce exceptionally accurate images and precise digital data collection.

© MIS Corporation. All rights Reserved.

קוראים יקרים,

בעיתון הנוכחי הושם דגש מיוחד על הנהגתו של "קוד התנהגות, הפועה ולבוש" בפקולטה. פרטים על הקוד, תפקידו ויישומו תמצאו ביומן, בדברי חכמים ובמאמר העורך – "בינינו". מצאנו לנכון גם לספר לכם הקוראים כיצד אנו מכינים את "מה נשמע", ומי הן הנפשות הפועלות מאחורי הקלעים. על כך בעמוד 14.

בגיליון הנוכחי אנו פותחים בסדרה חדשה של כתבות. אילן גלבוש ראיין עבורנו, ויראיין בכל אחד מהגיליונות הבאים, שלושה דורות של רופאי שיניים במשפחה אחת. על כך במדור "דור לדור יביע אומר" בעמוד 19.

הבאנו כאן גם סדרה נוספת שהתחלנו בה בגיליון זה, ושאינו מקווה שעם הזמן "תתפוס תאוצה". אין מתמחה שלא סבל בתקופת התמחותו, ואני מזמין אתכם, בוגרי ההתמחות, לספר לדור הצעיר שהלימודים בהתמחות לא היו פיקניק, ולהמחיש שכל אחד עבר בתקופה זו או אחרת "זובור". היום, אחרי שתעודת המומחה בכיס ... נעים להיזכר. על חוויות מתקופת ההתמחות תוכלו לקרוא במדור "כל מתמחה והזובור שלו" בעמוד 18.

במוזאון ע"ש אולמנסקי גילינו מוצג שמספרו 6068. אבי שביט הוא האיש שהביא את הפריט למוזאון, והוא מספר על ייחודו של המקום הנורא שבו מצא אותו, ואשר ממנו הביא אותו למשמרת עולם במוזאון בית הספר. בעמוד 17.

בנוסף לכל אלה תמצאו, כמובן, את שאר המדורים הקבועים של מה נשמע.

קריאה מהנה,

העורך, נח שטרן

סיני
העורך

יומן < 5

פורום רופאים < 10

מחזורים מתחלפים
רפואת שיניים ניידת
מהדסה להאיטי

איך נוצר "מה נשמע" < 14

מוצג מספר 6068 < 17

כל מתמחה והזובור שלו < 18

דור לדור יביע אומר < 19

דברי חכמים < 23

תמונת השער: מימין לשמאל: מאיה ברנד, ארנון גרוסמן ואבישג דוידסון - תלמידי שנה 1 לבושים בחלוקים החדשים - מתנת הפקולטה, ועונדים את תגי השם החדשים בתמונה הקטנה (בשער): קבוצה מעובדי הפקולטה חוגגת בערב גיבוש

"מה נשמע" כתב עת של הפקולטה לרפואת שיניים ובוגריה. שנה 39 גיליון 79, אביב תש"ע - 2010

עורך: פרופ' נח שטרן 052-641-4770 nstern@cc.huji.ac.il

יו"ר ארגון הבוגרים: ד"ר דורון אפרמיאן 050-857-3945 dorona@cc.huji.ac.il

מזכירת המערכת: עליזה פרחיה 02-675-8590

מקדמות פרסום: ד"ר אורית הרמתי וגב' איריס צדיק

עריכה לשונית: סמדר כהן

הפקה ודפוס: דפוס איילון, ירושלים 02-679-66-36

מתאם בית הדפוס: עוזי בן יוסף

עיצוב גרפי: "מעוצב" ליאת חברוני

כתובת המערכת: "מה נשמע", בית הספר לרפואת שיניים, הקמפוס הרפואי ה.מ. הדסה, ת.ד. 12272 ירושלים 91120

אתר הפקולטה: <http://dental.huji.ac.il>

אתר ארגון הבוגרים - מהנוסח העברי של אתר הפקולטה קיימת גישה ישירה

Revo-S[®]

An endo revolution

With only
3 instruments!

שילוב מהפכני של מכשירים אנדודונטיים

- מיועד לטיפול אנדודונטי **בעזרת 3 פוצרים בלבד.**
- החתך הא-סימטרי מאפשר תנועות "נחש" של המכשיר בתוך התעלה ותורם לסילוק יעיל של נסורת.
- יעיל ונוח לשימוש. שילוב מכשירים זה מתאים לרוב התעלות.

Basic sequence with only 3 instruments

- פוצר Endoflare מונע צורך בשימוש ב Gates השכירים
- **הפוצרים מתאימים לכל הזוויתנים האנדודונטיים***
- סילוק נסורת מצויין בזכות המבנה היחודי של הפוצר
- זוויתן ניתן להרכבה על כל יחידה דנטלית ללא צורך במנוע מיוחד
- המבנה המיוחד של הפוצר מקטין בצורה משמעותית את הסיכויים לשכירתו (כפוף להוראות היצרן)

*למעט זוויתן InGet

Make your endo easy !

חדש!!! זוויתן InGeT[®]

- ללא קרטריג! העברת כוח ישירות מהמנוע לפוצר
- גישה אידיאלית לשיניים אחוריות
- ראש זוויתן הקטן ביותר מהקיימים בשוק

קטן.

משווק בישראל ע"י:

 OSADA

על כנס אלפה אומגה 2009 - שלושה מתוך היבטים רבים

מבשרנו שם, ואנחנו חלק מבשרם כאן, במדינת ישראל. אנחנו כאן עוסקים במלאכה, והם שם שגיריינו לכל דבר. אנחנו כאן לומדים ומלמדים במוסדות פרי עמלם, והם שם עמלים לתחזוק אותם. אנחנו פה, והם נותרו עם הכמיהה.

פגשתי את ידידנו מייק טנבאום ממונטראול, אוהב ישראל מושבע, שבשיחה יוצאת דופן סיפר בעיניים דומעות על חלומו ועל רצונו לחיות בישראל. זו הייתה שיחה ארוכה עם אדם, שכל הווייתו היא ישראל. הוא עוד יעלה לארץ! סיפורו של טנבאום הוא רק סיפור אחד מני רבים על יהודי בעל לב גדול, נצר לניצולי שואה.

פרופ' אדם שטבהולץ, הציג בנמרצות המאפיינת אותו את שנעשה בפקולטה בירושלים כיום ואת התכניות המפליגות לעתיד לבוא. שיא מיוחד של התרגשות נרשם כאשר הציג להשתמש ב"עץ השלום" כלוגו של הפילנתרופיה של קרן אלפה אומגה העולמית, והצעתו התקבלה. (ד"ר דוד אש)

הכנס הבינלאומי השנתי של אחרות אלפה אומגה התקיים השנה בהפלגה באיים הקריביים. קדמו לכנס פגישות עסקיות במלון במיאמי, בהן נטלו חלק מהארץ: דיקן הפקולטה לרפואת שיניים בירושלים, פרופ' אדם שטבהולץ; ראש בית הספר לרפואת שיניים של אוניברסיטת תל אביב, פרופ' חיים טל; קצינה בינלאומית באחוזה, פרופ' איילה שטבהולץ; נגיד אלפא אומגה ישראל, ד"ר דוד אש, ועוד מספר חברי AO מהארץ.

המתבונן מהצד רואה עד כמה יש לנו – למדינת ישראל ולאחורה שלנו – חברים וידידים בתפוצות. המגע שלהם עם הישראלים היה שונה-משהו. החיבוק היה יותר כמיהה לקרבה אתנו מאשר חיבוק בין מכרים סתם. הם חיפשו אותנו והשתוקקו להתחכך בנו. הם, חלק

"קוד התנהגות הופעה ולבוש" החל מהסמסטר השני

לקראת סוף חודש פברואר התחיל הסמסטר השני של שנת הלימודים תש"ע. בראשית השבוע נתבקשו הסטודנטים הלומדים בשנים הקליניות להתאסף באולם ההרצאות ע"ש סליגמן, ודיקן הפקולטה פרופ' אדם שטבהולץ הציג לפניהם את "קוד התנהגות, הופעה ולבוש" החדש. בקוד מפורטים הבגדים שאינם הולמים את הרופאים העתידיים, ומתואר מה היא ההופעה הנדרשת, ואיזו התנהגות נדרשים הם לסגל לעצמם בעת הגשת טיפול למתרפאיהם. באותו טקס חולקו לכל סטודנט שני חלוקים חדשים כמתנת הפקולטה וכן תגי שמות בצבעים שונים לתלמידי השנים השונות.

מראשית סמסטר ב אמור "קוד התנהגות, הופעה ולבוש" להיות מיושם לא רק על ידי הסטודנטים כי אם בקרב כל נותני השירות הרפואי בבית הספר לרפואת שיניים. את הקוד חיברה ועדה מיוחדת שמונתה על ידי הדיקן (ראו גם "דברי חכמים" ו"בינינו" על אותו נושא).

יו"ר חדש לארגון הבוגרים

ד"ר דורון אפרמיאן נבחר לכהן כיו"ר החדש של בוגרי בית הספר לרפואת שיניים בירושלים. להלן קורות חיים:

דורון סיים את לימודיו בבית הספר לרפואת שיניים של האוניברסיטה העברית והדסה בירושלים בשנת 1992 והמשיך להתמחות במחלקה לרפואת הפה של בית החולים האוניברסיטאי הדסה עין כרם.

ד"ר אפרמיאן סיים גם תואר שני בוירולוגיה מולקולרית ותואר שלישי בביווגיה תאית

באוניברסיטה העברית, הוא כיום מומחה ברפואת הפה, מרצה בכיר ומנהל את שירות המרפאה למחלות בלוטות רוק במחלקה לרפואת הפה. מחקריו הרבים זיכו אותו בפרסים ובמלגות יוקרתיים.

בין שאר עיסוקיו ד"ר אפרמיאן הוא יו"ר ועדת עבודות גמר, אחראי תכנית ההתמחות לרפואת הפה, מנהל המרכז לחינוך דנטלי המזרחי תיכוני ע"ש ד"ר וולטר ד. כהן, והנשיא הנבחר של החטיבה הישראלית מטעם ה IADR העולמי.

אירוע הוקרה לזוכים בפרסי מחקר

ד"ר מישל דויד-פרץ (שלישי מימין) מקבל את הפרס הראשון מיד הדיקן וראשי P&G.

הפקולטה לרפואת שיניים וחברת "פרוקטר אנד גמבל" - יצרנית "אורל-בי-קסט", מותג היגיינת הפה המוביל בעולם - ארגנו יחד בסוף חודש פברואר ערב של חדשנות ושל מקוריות בפקולטה. בערב זה הוכרו הזוכים בתחרות איתור החדשנות בתחום בריאות הפה. בפתיחת הערב נהנו כולם מארוחת ערב מפוארת. אחרי הארוחה נערך הטקס והוכרו הזוכים שלהם חולקו תעודות ופרסים כספיים למטרות מחקר. הזוכים: במקום הראשון זכה

ד"ר מישל דויד-פרץ (שלישי מימין) מקבל את הפרס הראשון מיד הדיקן וראשי P&G.

הערב הסתיים במופע מרשים של כוכבת "כוכב נולד" מארינה מקסימיליאן-בלומין.

בגיליון הבא של "מה נשמע" נביא כתבה נרחבת ומצולמת המסקרת ערב זה.

רקדנית הבטן, הגב' עפרה זכאים, בריקוד מרשים

אחיות וסייעות פוזחות בשירה רמה

ערב גיבוש לעובדי הפקולטה לרפואת שיניים

זהבה, עובד ועפרה

כיצד הופכים צוות למגובש? הדבר דורש תהליך שכולל בהכרח ערב גיבוש.

יציאה מחוץ לכותלי המוסד באווירה אחרת, ללא מדיום רשמיים, עשויה לעתים אף לשפר את מערכות היחסים בין העובדים. ערבי גיבוש נעשים בדרך כלל באווירה מלאה הומור, אווירה חופשית וחסרת עכבות וללא מעצורים והם מהווים על כן "דלק" משמעותי לחזרה לעבודה בכוחות מחודשים.

עובד זכאים ומירה מזרחי יזמו, תכננו והפיקו ערב גיבוש מדהים.

ביום חמישי 14.1.2010 יצאו עובדי הפקולטה לרפואת שיניים, עובדי המרכזיה ועובדי הבית לערב גיבוש במסעדת "קזבלנקה" בתלפיות. בפתיחת הערב נישאו נאום קצר מפיו של אמנון ברוכיאל יו"ר ועד העובדים, שהבטיח ערבי גיבוש נוספים לסקטורים אחרים, וכך נאום של מירה מזרחי.

בערב נכחו מר רמי ברנט, דיקן המשנה של הפקולטה, ועופר ענבר, סוכן הביטוח של הדסה, אשר דאג לחסות לערב זה.

הערב כולו לווה בהומור, בצחוק ובהנאה. זמר הנעים את זמננו בשירה ומיד אחר כך התחילו העובדים בזה אחר זה לשיר ולחשוף בפנינו את כישרונם המדהים. מסתבר שבקריוקי היה קסם מיוחד לכולם.

אחר כך הופיעה עפרה זכאים במופע אמנותי של מחול מזרחי, ובסיום ההופעה הצטרפה אחת מתלמידותיה, השינינית זיוה שלזינגר. החוג למחול מזרחי פועל בהדסה זו השנה השנייה. לסיום הערב השמיע התקליטן מוזיקה לריקודים, שהקימה את כולם מן הכיסאות.

עובד זכאים מסכם: "השגנו את המטרה, האווירה הייתה מלאה הומור, אווירה חופשית וחסרת מעצורים. וכן, בעתיד יהיו עוד ערבי גיבוש מוצלחים. ותודה לזיוה שעזרה בארגון הערב."

מרחבת הריקודים פרצה השמחה

דיקן המשנה רמי ברנט עם מזכירת המרפאה לכירורגיה שרה שרבית

עיטור על שם Horace Wells

בחדש אוקטובר 2009 העניקה ה-International Federation of Dental Anesthetics לפרופ' אליעזר קאופמן את העיטור על שם Horace Wells, אבי ההרדמה הכללית.

האירוע התקיים ב-Gold Coast באוסטרליה במסגרת הכנס התלת שנתי של הארגון. העיטור מוענק על תרומה ייחודית במחקר, בהוראה ובפעילות בינלאומית לנושא הכאב והחרדה ברפואת השיניים. עיטור זה נושא כבוד לאיש שקיבל אותו כמו גם לבית ספרו.

יו"ר הפרציה (משמאל) פרופ' יזורי קוקן, דיקן בית הספר לרפואת ביוקוהמה שביפן, עונד את העיטור לפרופ' אליעזר קאופמן.

תואר כבוד לסטו פישמן

פרופ' פישמן עלה ארצה לפני מספר שנים וגר במבשרת ציון. אמנם חלק מהשנה הוא מבלה גם באוניברסיטת האם שלו בבאפלו, אבל רוב הזמן הוא כאן בארץ וגם בבית ספרו.

בישיבת מועצת הפקולטה האחרונה העניק הדיקן, פרופ' אדם שטבהולץ, תואר של Visiting Professor בבית ספרו לד"ר סטו פישמן מאוניברסיטת באפלו בארצות הברית.

ד"ר יהודה קאופמן ז"ל

יהודה התחיל את פעילותו במסגרת סניף תל-אביב, וכיהן עם השנים גם כראש הוועדה המארגנת של שני כנסים בינלאומיים. הוא היה לנגיד הארצי, וב-1990 אף נבחר לנשיא הבינלאומי של האחוה.

יהודה קאופמן נמנה עם אותם האנשים שנהנו לתת ולהעניק ואהבו תמיד לעזור. ברוח זו הקדיש הרבה ממרצו ומזמנו למען בתי הספר לרפואת שיניים בירושלים ובתל אביב.

יהודה נהג לומר תמיד, שפרט לפעילויותיו המגוונות, הישגו ושמתחו הרבים ביותר הם ארבעת ילדיו ושלושה-עשר נכדיו. כניצול שואה, שלא האמין אז שאי פעם יזכה לעתיד, התבוננות בהתבגרותם ובהצלחתם של ילדיו ושל נכדיו, הפכה אותו לאדם שהשמחה בלבו והחיוך הנצחי על פניו.

יהודה נפטר ב-3 בינואר 2010 והובא למנוחות בתל אביב.

ת.נ.צ.ב.ה.

1927-2010

יהודה קאופמן נולד ב-6 במאי, 1927 בהרודנקה בפולין. הוא שרד בשואה, ואחריה, בשנת 1947, עלה לארץ. הוא שירת בצה"ל עד סיום מלחמת השחרור, אז השתחרר ונסע ללמוד רפואת שיניים בעיר ברן שבשווייץ. בברן הוא פגש את רחל, לימים – רעייתו, ובשנת 1953 הם נישאו בארץ. עם תום לימודיו בברן ולאחר שהשתלם שם במספר מחלקות, הצטרף למרפאת השיניים של אביו ברמת גן.

עם השנים הפך לפעיל ב"הסתדרות רופאי השיניים בישראל" והיה חבר בכיר בוועדה המארגנת של כנס FDI בארץ. קבוצת רופאי שיניים בעלי חזון, ויהודה ביניהם, החליטו לפתח את הנגידות של אלפה אומגה בישראל ולהדק את הקשרים עם האחוה העולמית.

הכנס המשותף השני של הפקולטות לרפואת שיניים של ירושלים ושל שטרסבורג

בנובמבר 2009 התקיים הכנס המשותף השני של הפקולטה לרפואת שיניים של האוניברסיטה העברית והדסה ירושלים ושל הפקולטה לרפואת שיניים בשטרסבורג צרפת. עזרו בארגונו של הכנס נציגי אחרות אלפה אומגה בשטרסבורג ד"ר טיארי רוס, ד"ר פיליפ לוי, ד"ר מוריס דהאן וד"ר לוסיאן זנה, שהבליטו את הקשר החם בין רופאי השיניים בשטרסבורג לבין הפקולטה שלנו. כנס זה הוא ביטוי נוסף להסכם שיתוף הפעולה שבין הפקולטות, שהוביל גם לחילופי סטודנטים בשנים האחרונות. השנה ארגנו את הכנס פרופ' הנרי טננבאום ופרופ' אגנס בלוך מצרפת וכן פרופ' אהרון פלמון מישראל בתמיכת דיקני הפקולטות פרופ' אדם שטבהולץ ופרופ' יוסף הייכל.

בכנס השתתפו רופאים וחוקרים משני המוסדות שהציגו עבודות במגוון נושאים מדעיים. לכנס זה גם פן חברתי חשוב, כפי שהתבטא בהשתתפותם ובדברי הברכה של פרופ' אלן ברץ נשיא אוניברסיטת שטרסבורג, של ד"ר קורין טדי סגנית הדיקן, ד"ר ויליאם ביקון מנהל המרפאות, מר פיליפ ריכרט חבר הסנט הצרפתי וראש המועצה לידידות ישראל-צרפת, ד"ר הנרי דריפוס חבר מועצת העיר ומר גילברט רוס נציג ישראל במועצה האירופית שמקום מושבה בשטרסבורג. אנחנו מקווים שמסורת מכובדת זו של כנסים משותפים וחילופי סטודנטים בין המוסדות יובילו להמשך הידוק הקשרים בינינו.

מימין לשמאל:

פרופ' הנרי טננבאום, המציגים הישראלים: ד"ר מאיר רדליך, ד"ר דורון אפרמיאן, פרופ' שוקי מושנוב, פרופ' אהרון פלמון ופרופ' קורין טדי, סגן דיקן להוראה מצרפת.

אורחת במחלקה לרפואת הפה

מימין לשמאל: ד"ר שרון אלעד, פרופ' לוזדה-נור וד"ר רקת צ'רנינסקי

המחלקה לרפואת הפה אירחה החודש את הפרופ' פרנסינה לוזדה-נור (Prof. Francina Lozada-Nur), בעלת שם עולמי ברפואת הפה, אשר כיהנה בעבר כיושבת ראש האיגוד האמריקאי לרפואת הפה (American Academy of Oral Medicine) ופרשה השנה, לאחר 30 שנות פעילות ומחקר ב-University of California at San Francisco.

הפרופ' לוזדה-נור התלוותה לפעילות במרפאות המחלקה על פי תחומי התעניינותה, בכלל זה המרפאה למחלות ריריות הפה בליווי הד"ר רקת צ'רנינסקי, והמרפאה לרפואת הפה לבית החולים בליווי הד"ר שרון אלעד.

בסיום השבוע העבירה הפרופ' לוזדה-נור סמינר לכל צוות המחלקה בנושא טיפול מקומי וסיסטי במחלות וזיקולו-אולצרטיביות. בימי ביקורה, כאן היא הייתה באתרים שונים בפקולטה ופגשה מספר אנשי סגל בכירים, ובמהלכו הונחו יסודות להמשך שיתוף פעולה מקצועי ומחקרי בעתיד.

קורס עיוני מקיף במרכז ההשתלות

קורס עיוני מקיף בנושא השתלות דנטליות לשנת 2010/2009 נמצא בימים אלה בעיצומו. הקורס מחולק למספר חטיבות לימוד: עקרונות הטיפול באמצעות שתלים, סמינר תכניות טיפול והצגות מקרה, כירורגיה עיונית ותרגילים המועברים על ידי חברות שתלים. הקורס אורגן על ידי פרופ' דוד כוכבי, מנהל מרכז ההשתלות. בקורס משתתפים מרצים ממרכז ההשתלות, ומהמחלקות לשיקום הפה, כירורגית פה ולסתות ופריודונטיה. הקורס מתקיים יום אחד בשבוע במשך שלושה חודשים, והשנה משתתפים בו 30 משתלמים מכל רחבי הארץ. הרכב התלמידים בקורס מגוון וכולל רופאי שיניים צעירים מתכנית לימודי AGPP של המחלקה לשיקום הפה וכן רופאי שיניים בעלי ניסיון נרחב בהשתלות.

המשתלמים בחדר הסמינרים

פורום רופאים

ד"ר מיכל גוטנר עם "האח הבוגר" ד"ר צבי מוסטר

הדוקטורים ליאת צור-גדסי ואלון כץ מרימים כוסית

ד"ר אלישע רייכנברג

ד"ר גיא ברזין עם "האחות הבוגרת" ד"ר וינשטוק

ד"ר חן ישראלי טוביאס עם ד"ר עודד יצחקי

ד"ר יעל אריאלי עם ד"ר תמר וינשטוק-לויין

פרופ' אדית קיי – המורה והמחנכת הנצחית

מחזורים מתחלפים התמחות באורתודונטיה

בנוכחותה פרופ' אדית קיי.

ד"ר יעל אריאלי

אני מבקשת לנצל דפים אלו שוב להודות בשם כולם לאחינו הבוגרים: ד"ר עודד יצחקי, ד"ר אלון כץ, ד"ר תמר וינשטוק-לויין, ד"ר ליאת צור-גדסי, ד"ר צבי מוסטר וד"ר אלישע רייכנברג על כל התמיכה והעזרה שהענקתם לנו.

בימים אלו אנו מתחילים את התקופה השנייה של ההתמחות – שלב העבודה המעשית, קליטת מטופלים חדשים והמשך הטיפול במטופלים שירשנו מהאח הבוגר. תכנית הטיפול של כל מתרפא מוצגת בפורום הכולל את הרופאים המומחים, את המדריכים בקליניקה המתאימה למקרה ואת קבוצת המתמחים. בד בבד אנו ממשיכים ברכישת ידע בסמינרים שונים, סמינרי ספרות עדכנית ובעבודת מחקר.

לאט לאט, צעד אחר צעד מביטים אנו אל אחינו הבוגרים ושואפים גם אנו להיקרא "אחים בוגרים".

סיימה לימודיה בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים בשנת 2004. בין השנים 2004–2009 שימשה מדריכת סטודנטים וחברה במחלקה לשיקום הפה. מרצה בקורס שינניות. מתמחה במחלקה לאורתודונטיה מחזור 2012.

ההתמחות באורתודונטיה שונה במעט מיתר ההתמחויות האחרות ברפואת שיניים. היא נפתחת אחת לשלוש שנים, ובו זמנית מתמחים יחדיו שישה-שבעה מתמחים קבוצה.

חצי השנה הראשונה מוקדשת רובה ככולה לקורס מרוכז של מבואות לאורתודונטיה. בתקופה זו שוקדים המתמחים בקריאה של חומר לימודי רב, סמינרים ובין לבין כיפופים של מגוון צורות, קפיצים וווים אורתודונטיים.

בתקופה זו כל מתמחה צעיר מצוות אל אח בוגר – מתמחה שנמצא לקראת סיום התמחותו. את סיום התקופה הראשונה הזו, ציינו לאחרונה בהרמת כוסית לכבוד האחים הבוגרים. כיבדה אותנו

אנו גאים להעניק טיפולים, ומסתבר שאיננו פותרים בעיות רפואיות בלבד, אלא גם בעיות אישיות, משפחתיות וחברתיות. קשישים מחוסרי שיניים, לא רק שאינם מסוגלים לעכל את מזונם כהלכה, אלא גם מבודדים חברתית, מתביישים להתרועע עם משפחתם, חבריהם ונכדיהם. אנו עוזרים לחזרתם למעגל החברתי ואושרם הוא אושרנו.

המימון לפעילות העמותה ניתן על ידי "אשל", "משרד הבריאות", "משרד הגמלאים", "משרד הרווחה" ופרויקט "ניצולי השואה".

הטיפול הנייד מגיע לכל אזרחי הארץ מקריית שמונה שבצפון ועד באר שבע שבדרום.

בשנת 2009 באו רופאי העמותה למספר מרשים של מוסדות. עד היום ניתן טיפול ב-627 מוסדות: בתי אבות, מרכזי יום לקשישים, מחלקות לתושבי נפש, ובתי חולים פסיכיאטריים.

בדקנו 641 ניצולי שואה, ומתוכם טופלו כבר 408 (מהם 155 בקהילה, 217 במוסדות סיעודיים ו-36 מרותקים לבית). בשנות פעילותה נבדקו בעמותה 15,758 קשישים, וטופלו טיפול מלא 11,857. כארבעת אלפים איש לא טופלו בשל בעיית תקציב.

רפואת שיניים ניידת

פרופ' אדי גרפונקל

הטיפולים שניתנו עד כה היו מכל גוני רפואת השיניים: שחזורים, טיפולי חניכיים, טיפולי שורש, עקירות וכמובן טיפולים שיקומיים, בעיקר תותבות שיניים. לצורך יצירת התותבות עובדים אתנו שלושה טכנאי שיניים במשרה מלאה.

הצורך העצום בטיפולים אלה מוכיח עד כמה אוכלוסייה זאת לא קיבלה בעבר את הטיפול המגיע לה ואת חשיבות הטיפולים המוענקים על ידי העמותה שלנו. ועם זאת, ברור כי אנו נותנים רק מענה חלקי לצורכי האוכלוסייה הגריאטרית.

הדרישה לטיפול גדלה בקצב מהיר מצד כל הגורמים, דבר המחייב את הרחבת השירות, את הגדלת הצוות ואת הגדלת התקציב שעומד לרשות פרויקט חשוב זה. לאחרונה התרחבה פעילותנו כדי לכלול טיפול בחוסי עמותת "החוט המשולש", הדואגת לצורכיהם של דרי רחוב, משכנת ומשקמת אותם.

ברור כי כל אחד ממטופלי העמותה הוא סיפור אנושי נוגע ללב, והתודות המתקבלות מהמטופלים מובעות במילים ומועלות על הכתב. המבט בעיניהם מחמם את לבנו כל פעם מחדש ונותן לנו את הכוח להמשיך.

פרופ' אדי גרפונקל סיים לימודיו בבית הספר לרפואת שיניים של האוניברסיטה העברית בירושלים בשנת 1963. בין השנים 1975-1972 התמחה ברפואת הפה באוניברסיטת פנסילבניה, ובמקביל היה עמית באימונולוגיה. בין השנים 1982-2003 שימש מנהל המחלקה לרפואת הפה בבית חולים הדסה בירושלים, ובשנת 1984 הועלה לדרגת פרופסור ברפואת הפה. בין השנים 1986-1990 כיהן כדיקן בית הספר לרפואת שיניים בירושלים. זכה בתארים אקדמיים באוניברסיטאות שונות, כמו גם תוארי דוקטור לשם כבוד

העמותה למען בריאות הפה נועדה לספק טיפולי שיניים וטיפולים בחלל הפה באיכות גבוהה ובמחירים נמוכים במיוחד, שנקבעו במחירון מיוחד לנזקקים של משרד הבריאות. טיפולים אלה מיועדים לאוכלוסייה מרותקת לביתה, אשר לנמנים עמה אין אפשרות להגיע למרפאות שיניים באזור מגוריהם. מטבעה, סובלת אוכלוסייה זו ממחלות כרוניות רבות – מחלות לב, מחלות ניווניות, מחלות במערכת העצבים ונכויות שונות.

העמותה הוקמה לפני כ-10 שנים, על ידי פרופסור אדי גרפונקל ו"ר חיים דורון בחסות "אשל" ו"מבט".

בין מייסדי העמותה נמנים מר יצחק נבון, והפרופסורים א' דורסט, מ' אליקים ו' מנצל.

מטרת הטיפולים המוענקים איננה "טיפול שיניים" כלשונו, אלא טיפול במחלות הפה ככלל, סילוק מוקדי זיהום שמסכנים את בריאות החולים וכמובן סילוק מקורות כאב. בנוסף לכך מבוצעות בדיקות וביופסיות לגילוי מוקדם של סרטן הפה.

יש להדגיש, כי בשנים האחרונות מתרבות העדויות המחקריות על קשר ישיר בין מחלות הפה ומחלות כלליות, ביניהן מחלות לב, יתר לחץ דם, סוכרת וכו', כך שהטיפולים המוענקים אצלנו הם הרבה מעבר ל"טיפול שיניים" גרידא.

צוותי הטיפול הנייד כוללים שמונה רופאי שיניים, שש סיעעות, מנכ"ל ומנהל רפואי, מנהלת אדמיניסטרטיבית, מזכירה, פקידה ומתנדב אחד.

הרופאים והסיעעות באים אל החולים ומעניקים להם טיפול במיטתם או בכורסה בסלון, תוך שימת דגש על שמירת תנאים סניטאריים נאותים.

הצוות נושא את הציוד הנייד בידיו גם למקומות שהגישה אליהם קשה ביותר.

מהדסה ירושלים

ד"ר רויטל היברט

סיימה לימודיה בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים בשנת 1988. שנה לאחר סיום לימודיה פתחה מרפאה פרטית בירושלים, ומשנת 1989 הייתה לרופאה אחראית במרפאות קופות החולים "מאוחדת" ו"כללית" בירושלים. בשנת 2001 סיימה לימודי מערכות בריאות וקיבלה תואר MPA. מ-2005 מדריכה קלינית בשיקום הפה לתלמידי שנה ה'

זה כעשור אני מתנדבת ביחידת רופאי שיניים במחלקה לזיהוי פלילי (מז"פ) במשטרה. חברי היחידה משתתפים בזיהוי קרבנות ישראליים במלחמות ובפיגועים בארץ, וכן השתתפו בזיהוי קרבנות ישראלים ואחרים באירועי האסון בתאילנד, בנמיביה ובהודו.

השנה הצטרפנו למשלחת פיקוד העורף להאיטי שמנתה כ-220 איש וכללה מחלצים, צוותים רפואיים להקמת בית חולים, אבטחה וצוות לוגיסטי, בעקבות מנותקת קשר – בתו של אייבי נתן, וכדי להיענות לפניית האינטרפול ולעזור בזיהוי מדעי של כ-150 זרים. הזיהוי

קשיי תאורה בניתוח פה ולסת

ביצוע הרדמה מקומית כעזר
להרדמה כללית בניתוח
ילדה בת 9 בתנאי שדה

להאיטי

במחלקות בית חולים השדה והלך והתעצם עם פנייה מצד רופא אף אוזן גרון ורופאים ממחלקות המיון להוות חלק מצוות לניתוחים בשברים בלסתות. מטופלת ראשונה הייתה ילדה בת תשע עם שברים במקסילה ופגיעה בשיניים קדמיות עליונות. לא היה ציוד להרדמה מלאה באינטובציה דרך האף, והניתוח התבצע תחת סדציה בדורמיקום, ואלחוש מקומי. הילדה לא אכלה כבר שבוע ולכן לא הייתה התלבטות, למרות הקושי בניתוח. ניקנו את הפצע, הוצאנו שאריות עצם ושיניים אבודות, ותפרנו. למחרת ראיתי אותה אוכלת לחם בריבה. שני הניתוחים הנוספים היו במנדיבולה, והיה קושי רב בקיבוע ובהחזרה לסגר הנכון ולתפקוד. גם מנותחות אלה השתחררו מבית החולים אחרי יומיים—שלושה.

בעבודתי הקלינית ביומיום אני עוסקת בעיקר בשיקום. בהאיטי, תחושת הצלת החיים, שעל פי רוב אינה קיימת במקצוע רפואת השיניים, הייתה מעצימה ומספקת.

ימי שהותי בהאיטי היו מרתקים, מלאי פעילות ומעשירים רגשית. ההתנדבות מתגמלת.

המדעי שומר על כבוד האדם ומהווה נדבך רגשי כמו גם משפטי בצווי הירושה ובמחיקה ממרשם האוכלוסין.

הייחוד של המשלחת להאיטי היה בתנאי השדה הלא פשוטים שבהם בוצעה העבודה. המשלחת התמקמה במגרש כדורגל, החסר כל שירותים בסיסיים. מקלחת, שינה וצרכים – התרחשו כולם תחת כיפת השמים ובתנאי שדה מלאים. בכל זמן שהייה התבססה המשלחת על ציוד שהובא מהארץ, תוך צמצום במים ובמזון עד לשלב שניתן היה לרכשם מהאספקה האמריקאית.

ביצענו זיהוי על פי שיניים לקבוצה של שבעה אזרחים הולנדים, לאחר פנייה של משרד החוץ ההולנדי למשרד החוץ הישראלי. הסיפור הטרגי החל באירוע משמח, שבו אימצו שני זוגות הולנדיים שלושה ילדים האיטיים. בתום תהליך האימוץ נקברו כל השבעה יחד בעודם חיים ברעידת האדמה.

תפקידי כרופאת שיניים בנוסף לתפקידי במוז"פ החל מינורית, בהוצאת תפרים לחייל שגויס למשלחת, נמשך בעבודות סיעוד

איך נוצר העיתון "מה נשמע"?

פורום רופאים – בו יספרו בוגרינו על מעשיהם, על טיוליהם ועל עיסוקיהם.

חלק נוסף ייוחד לסקופים ולראיונות מיוחדים, וכן לכתבות על תחביבים של בוגרינו. נדאג גם ל"דברי חכמים" מהכתובים העתיקים שלנו, אשר יכתבו על ידי ברי סמכא ויעסקו בדברים שקרובים ללבנו ולמעשינו.

ולבסוף יהיה גם מאמר מערכת בענייני דיומא שייקרא "בינינו" וייכתב על ידי העורך.

הנוסף לכל מדורי התוכן, יש להביא בחשבון את העלות של ההפקה, ולכן החלטנו שכדי לכסות חלק מההוצאות, נקצה מקום לארבעה-חמישה עמודי מודעות.

בסך הכול לאחר הקצאת כמות עמודים ברורה לכל מדור הגענו ל-24 עמודים.

לאחר ההחלטה על האופי והמבנה של העיתון יצאנו לדרך. מאחר שגילינו די מהר שעובר זמן רב יחסית בין מועד הדפסת העיתון לבין מועד הפצתו, מסיבות טכניות שאינן אשמתנו, וכדי שלא לאבד מהאופי החדשותי של העיתון, אנו מפיצים אותו גם באופן אלקטרוני לצד המשלוח של העותק המודפס בדואר רגיל.

העיתון "מה נשמע" הוא עיתונם של בוגרי בית הספר לרפואת שיניים בירושלים. הוא קיים (עם "עליות וירידות") מאז 1972, ובמהלך שנים אלה מספר בוגרים שימשו עורכיו. מאז גיליון 64 (חורף 2006) עורך את העיתון, זו כהונה שלישית, הפרופ' נח שטרן, שהיה גם מייסדו, כעיתון בן ארבעה עמודים, שהיה מודפס על סטנסיל ומחולק בפרוזדורי הפקולטה.

בתקופה הנוכחית יוצאים לאור ארבעה גיליונות של "מה נשמע" בשנה, הגיליון הרביעי כתוב כולו אנגלית. העיתון מופץ כיום ב-1,800 עותקים, והמהדורה האנגלית מופצת גם בכינוס אלפא אומגה העולמי בארצות-הברית לחברי האחוה ולידידי בית הספר.

כאשר התחילה מערכת העיתון החדשה "לגלגל" את העיתון ב-2006 חשבנו על כך והגענו למסקנה שמישמתנו היא לאפשר לבוגרינו לקבל "תמונה של הפקולטה", כאילו רק אתמול היו בה בביקור. רצינו שהעיתון יכול מידע על כל מה שמתרחש בין כתליו, ולכן יצרנו בו מספר מדורים קבועים:

היומן – הוא החלק הפותח של העיתון, ובו יובא פירוט של חדשות הפקולטה ב"פתיים".

חלק משנתה – "כתבת דגל" – מאורעות פקולטתיים גדולים, כמו כינוס מיוחד או יום פקולטה, יקבלו כיסוי ככל שידרש.

אז איך ומי יוצרים את העיתון?

עבודת ריכוז החומרים והעבודה עם הגורמים הנוספים העובדים על העיתון נעשית על ידי העורך. העורך מזמין כתבות בנושאים מסוימים ומחליט כמה מקום יוקצה בכל גיליון לכל מדור ולכל כתבה. ארגון החומר הוא העבודה הבסיסית להכנת כל גיליון. רק חומר כתוב שנשלח לידי העורך (להבדיל מחומר שהובטח להישלח לעורך) הוא אשר מאפשר הכנת עיתון חדש.

לעתים קרובות נותנים גם הדיקן הפרופ'

למען שימור מורשת הזמר העברי בארץ. עריכת הלשון של המהדורה האנגלית נעשית על ידי מר דני ורובוב. חלק מהכתבות באנגלית מועתקות מהחומר שהופיע במשך השנה במהדורות העבריות. דני מתרגם את החומר הנדרש מעברית לאנגלית, ואחר כך אף עורך אותו לשונית. דני בעל חברת "קופירייטינג – תרגומים שיווקיים באנגלית", הוא בעל תואר ראשון בספרות אנגלית מאוניברסיטת לונדון, וכן בוגר ישיבת "הר עציון".

בתקופה שבה נעשית העריכה הלשונית של הגיליון, אנו מחפשים מודעות פרסומיות

אדם שטבהולץ ודיקן המשנה מר רמי ברנט את הסכמתם להשתתף בראיונות, כמו גם בייעוץ ובהכנה של חומר שוטף.

אחרי המיון והעריכה הראשונית נשלח כל החומר לעורך לשון. עורכת הלשון של המהדורה העברית היא הגב' סמדר כהן, בעלת תואר שני בלשון עברית מאוניברסיטת תל-אביב, ודוקטורנטית ללשון עברית. לסמדר ניסיון עשיר בעריכת תוכן ובעריכת לשון. היא עורכת כתבי עת מקצועיים, עיתונים יומיים, ספרים מקצועיים ופרוזה. בין הדברים המיוחדים שהיא עושה מצויות עבודות עריכה ותחקיר

פרופ' אדם שטבוולץ דיקן

רמי בנדט דיקן המשנה

פרופ' נח שטרין- העורך

גבי אריס צדיק

ד"ר אורית רמתי

מר דני ריכבי

יוסף ממשרד הדיקן. עליזה, דרורה ואילנה ממשרד הדיקן של בית ספרנו עוזרות כל העת ובכל שלבי ההכנה של העיתון ומסייעות בכל הנדרש. בשעה שבה הקוראים הנאמנים שלנו – בוגרי בית הספר ושלוחותיהם – נהנים ומחזיקים בידיהם את התוצר של המאמץ מרובה השותפים הזה, ועוד בטרם נשמעות הביקורות ו/או התשבחות בפרוודורי בית ספרנו על היצירה החדשה, אנחנו – חברי המערכת האמונים על הכנת העיתון – כל כולנו נתונים כבר במחשבות על הגיליון הבא...

"50 השנים הראשונות", שיצא לאור בשנת 2005. ניסיונה הרב בא לידי ביטוי בצורתו וברב גוניתו של העיתון. לאחר שהגרפיקאית סיימה את עבודתה והעיתון כבר מעומד ומעוצב בצורתו הסופית הוא עובר עוד הגהה ותיקונים בידי עורכת הלשון ובידי העורך. רק לאחר כל זה נשלח העיתון לבית הדפוס "איילון", השוכן בשכונת תלפיות בירושלים, בהנהלתם של מר רפי מור ומר עמית עיני. אשת הקשר שלנו בבית הדפוס היא הגב' ציונה, שהיא בעלת ותק רב בענייני דפוס. מטעם האוניברסיטה מקשר בינינו לבין בית הדפוס מר עוזי בן

שודפסו בגיליון וכסו חלק ניכר מן ההוצאות להפקתו. על תחום זה מופקדות הד"ר אורית הרמתי והגב' אריס צדיק, שבנוסף לכישוריהן המקצועיים ברפואת שיניים ובשינונת, שתיהן "מרושתות" בצורה מעוררת קנאה עם היצרנים הדנטליים בארץ. אחרי שהחומר הוחזר מעריכה לשונית, הוא עובר למחשבה של הגרפיקאית. הגרפיקאית שלנו היא הגב' ליאת חברוני בעלת הסטודיו לגרפיקה "מעוצב" בירושלים. בתחילת דרכה עבדה ליאת בבתי דפוס גדולים, אחת מעבודותיה היא ספר היובל של הפקולטה,

מר עוזי בן יוסף

מר עמית עיני וגבי ציונה לנקרי

גבי ליאת חברוני

גבי אלנה סרי

גבי דרורה יצחקי

גבי עליזה פרתיה

אור השן OR HASHEN C.T.

צילומי שיניים והדמיית C.T. Dental X-Ray & C.T.

שְׁאוּי קאופאן וצווג מכוני אור השן
מאמאיק אכא צווג הפקואטה

פסח שְׁמח וכשך

קניון ירושלים מלחה

C.T. בישיבה

קומה 5, מגדל המשרדים, הכניסה
דרך המעליות קומה 3 ליד שער נרקיס

5th floor, Tower of offices, Entrance to lifts
on 3rd floor by the Narkis Gate

פתוח כל יום ברציפות

9:00-20:00, בימי ו' 9:00-12:30

טל. 02-6481402

מרכז העיר

C.T. בעמידה

מגדל העיר, בן יהודה 34, י-ם (צמוד למשביר) קומה 7

34 Ben Yehuda, City Tower (By the Mashbir), 7th floor

פתוח כל יום ברציפות 9:00-18:30, בימי ו' 8:30-12:00

טל. 02-6248694

חדש

אשירובכס סניף נוסף

בי"ח הדסה עין כרם

הפקולטה לרפואת שיניים, קומת כניסה

טל. ארצי 1-700-500-866

www.or-hashen.com

מוצג 6068 במוזאון אולמנסקי

משאית התופת

אבי שביט

מנהל מכירות "דיבידנט MIS". מדריך שמלווה משלחות נוער לפולין מספר פעמים בשנה. מוצג 6068 הובא על ידיו למוזאון

מה שמתויג כיום במוזאון אולמנסקי כמוצג 6068 הוא כמחצית תותבת תחתונה, עשויה מקאוצ'וק (גומי), שמצאתי במחנה ההשמדה "חלמנו" שבפולין בעת מסע לשם בשנת 1998. כשחזרתי לארץ הבאתי את התותבת למוזאון אולמנסקי באוניברסיטה בירושלים. מחנה חלמנו שוכן בנפת "קולו", במרחק כ-70 ק"מ ממערב ללודז'.

מחנה זה הוא המקום הראשון שבו מומש "פתרון הסופי", בשנת 1941. מדובר למעשה בשני אתרים, הנמצאים במרחק של ארבעה-חמישה קילומטרים זה מזה, והוא מכונה "מחנה ללא מחנה".

האתר האחד נקרא מחנה הטירה, או מחנה הארמון, לשם הובאו היהודים. האתר השני הוא יער ז'וחוב, שם נקברו היהודים. בין שני האתרים הללו חיברו משאיות גז (ראה תמונה).

משהובאו היהודים אל הטירה, הורדו לקומת המרתף שרצפתה נבנתה בשיפוע יורד – שם הופשטו, מסרו את בגדיהם ואת חפציהם והואצו לכיוון הפתח הנגדי של המרתף. במקום זה עמדה משאית כשדלת תא המטען שלה פתוחה. רצפת המשאית הייתה המשך השיפוע היורד של המרתף.

משנתמלאה המשאית ביהודים, בדרך כלל חמישים-שישים איש, נסגרה דלת המשאית. בשלב זה הופעל המנוע, וצינור הפליטה (אגוז) חובר באמצעות צינור גמיש לפתח אשר היה בדופן המשאית. הגז שנפלט מהאגוז היה CO – קרבון מונו אוקסיד, אשר הוזרם לתוך תא המשאית האטום. ברגע זה תא המשאית ובו היהודים הפך להיות תא גזים על גלגלים.

המשאית החלה לנסוע לעבר האתר השני – היינו ליער, ובתוך כרבע שעה היא הגיעה עם ה"מטען" או ה"פריטים" או ה"ציוד" – על פי הטרמינולוגיה הנאצית – וכך מצאו את מותם היהודים בתוך תא המשאית. באתר היער נפרק ה"ציוד" הנ"ל היישר אל בורות הקבורה, בעזרתם של מספר יהודים שנאלצו לבצע עבודה זו. בסיומה של ה"עבודה" נרצחו אף הם.

כיום יש במקום ארבע "ערוגות" – בורות קבורה. בכל "ערוגה" קבורים כ-80,000 יהודים, ובסך הכול קבורים ביער כ-320,000 איש, 98% מהם היו יהודים. המחנה פעל החל מ-7.12.41. בין מרץ 1943 לאפריל 1944 הייתה הפסקה בתהליך ההשמדה. היא חודשה עם תכנון חיסולו של גטו לודז' ונמשכה עד לינואר 1945 עת שוחרר על ידי הצבא האדום עם הגעתו למקום.

מוצג 6068 שהבאתי למוזאון אולמנסקי הוא עדות כואבת למה שאירע במקום ההוא בעת ההיא.

תותבת תחתונה עשויה מקאוצ'וק

כל מתמחה והזיבור שלו...

העמדה בארטיק ולטור, שהיה Fully adjustable. תהליך הרישום הקליני וה- setting של הארטיקולטור "גזלו" כשמונה שעות, שאחריהן שלחנו את ה"אוצר" למעבדה יוקרתית בשיקגו.

יום אחד שכנעתי את שני המתמחים לנסוע למעבדה "היוקרתית" שלנו לראות איך הם עובדים. כשהגענו, חשכו עינינו. בחדר צדדי ישבו מספר טכנאים מלוכסני עיניים וגילפו את הגשרים שלנו ב-Handiculator, כלומר כשהמודלים מוחזקים בידיהם והארטיקולטורים מושלכים בצד. חזרנו מיד למחלקה, רצנו למנהל המחלקה, וסיפרנו לו בחרדה את מה שראינו.

אני מניח שהוא ידע על כך, כי הוא בכלל לא התרגש, אלא אמר בניחותא: אין כל בעיה, מן השבוע הבא נסדר לכם קורס בטכנאות שיניים, ואתם תבצעו את כל העבודות שלכם לבד, וכך תהיו בטוחים שהעבודות נעשו כפי שצריך. בדיעבד זה תרם לנו הרבה ידע וחשיבה מקדמית, אבל לו הקללות שהמטירו עליי שני המתמחים האחרים היו הורגות, לא הייתי זוכה לכתוב את הקטע הזה.

סיים לימודיו בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים בשנת 1971, ובין השנים 1975–1978 את ההתמחות בשיקום הפה באוניברסיטת Northwestern בשיקגו עם מאסטר בחומרים דנטליים. בין השנים 1984–1992 היה המרכז האקדמי של ההתמחות בשיקום הפה בחיפה. בין השנים 1992–1998 שימש רופא שיניים מחוזי ויועץ פרוטטי ל"מכבי". מחלק זמנו בין המרפאה הפרטית לבין התנדבות בבית התמחוי ובאגודה למען העיוור

שנת ההתמחות הראשונה ב-Northwestern הייתה סיוט. מכיוון שהייתי במסלול "Graduate", חויבנו לקחת סמינרים בכל מקצועות היסוד: במיקרוביולוגיה, בהיסטולוגיה, בפתולוגיה אוראלית, בגדילה והתפתחות, Speech Therapy ועוד ועוד, שהיו במעבדות שהיה עלינו להגיש. ב-1975 עוד לא היו מחשבים ומקלדות, כך שאת לילותי הייתי מעביר בהדפסה על מכונת כתיבה ידנית ישנה, באצבע אחת.

למחלקה הפרותטית שלנו הייתה אוריינטציה גנאטולוגית, ולכן כל פציינט חדש שהגיע לטיפול היה חייב ב-Tracing עם קשת הפנים של Denar ואחריה

הזיבור של שמפניר

ד"ר אבי שמפניר

זאת לדורות הבאים של סטודנטים ושל מתמחים. כשזה החזון, וכשתולים כך תקווה שאתה חלק ממנו, למי יש זמן ל"זיבור"?

ובכלל, רבות הן הזכויות של הפקולטה לרפואת שיניים בירושלים השמורות בלבי. כסטודנט, מחיתי כאוות נפשי ולא זכור לי שנדרשתי לשלם מחיר שלא יכולתי לעמוד בו.

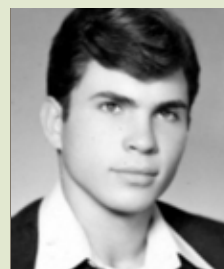
אני מקווה, שזו ההתנהלות במוסד הנפלא גם היום. אין לחשוש מביקורת בונה היוצאת מלב אדם בוגר, והרי רובנו מגיעים לפקולטה עם עבר הכולל לא מעט אחריות.

צר לי לאכזב את הקוראים על שלא חוויתי "זיבור" בהתמחות. כיוצא חטיבת גולני, נהיר לי מאוד הביטוי "זיבור". נער הייתי גם זקנתי, וטרם פגשתי ביטוי נסמך ספרות או נסמך קליניקה יותר מ"זיבור" בגולני.

סיים לימודיו בהצטיינות בבית הספר לרפואת השיניים בירושלים בשנת 1982, ואת התמחותו בשיקום הפה בהצטיינות בשנת 1988. בין השנים 1982–2000 הורחב סטודנטים וריכוז קורסים. היה חבר ועד האיגוד לשיקום הפה, ובין השנים 2008–2009 היה יו"ר האיגוד לשיקום הפה.

אני שמח לבשר שבתקופת ההתמחות שלי זכיתי לעדנה שלא נס ליחה עד עצם היום הזה. בהתמחות שלי, בהנהלתו של פרופ' לנגר ז"ל, לא נאלצתי לנשון שפתיים. היטב ידעתי להביא בפני האחראים שלי כל מה שמעיק עליי, בלי מורא וללא פחד.

הדברים אמורים לא רק לגביי, אם יורשה לי להעיד גם על חבריי מתקופת ההתמחות. פרופ' לנגר ז"ל ביקש לטפח את המתמחים במחלקתו. הוא ראה בהם חלוצים, העתידים לשנות את פני שיקום הפה בישראל. לצד ידע וקליניקה עתירת ניסיון הוא הקפיד להשריש בהם ערכים וכבוד למקצוע, בתקווה שיוכלו להנחיל

בהתמחות שלי לא היה "זיבור"

ד"ר יוסי אזולאס

"דור לדור" יביע אומר

דור שלישי

ברפואת השיניים

הסבא, ד"ר אלברט ענבי

האבא, ד"ר יקיר ענבי

הנכדה, ד"ר קרן ענבי-לב

תמונת מחזור, הכיתה של הסבא

ההתמחות ולהמשיך באקדמיה. במקביל אני מתכוונת להצטרף למרפאתו של אבי, לאחר צבירת הידע והניסיון.

יקיר: השלמנו אחד את השני בעבודה תוך שיתוף פעולה. אבי היה רופא שיניים כללי, ואני ביצעת את החלק הכירורגי במרפאה. היו לנו שני חדרי טיפול באותה המרפאה, ולא זכורים לי חיכוכים על רקע עבודה משותפת. אבי לא פרש מעיסוק ברפואת השיניים, וכשהפסקי לטפל מפאת גילו, המשיך לעזור בתחום האדמיניסטרציה במרפאתי.

ספרו על זיכרון הקשור לסבא ולעבודתו.

קרן: סבא היה מסור לעבודתו ותמיד מלא להט והתרגשות מרפואת שיניים. העבודה היוותה חלק מרכזי בחייו, והוא עבד משעות הבוקר המוקדמות עד שעות הלילה המאוחרות. סבא היה אהוב על המטופלים והיה זמין לטיפולי עזרה ראשונה בכל שעה, אפילו בשבתות ובחגים. כששמע שבחתי ללמוד רפואת שיניים, התרגש מאד וייעד לי את חדר הטיפולים שלו.

יקיר: זכורה לי נסיעה משותפת לירושלים, כשהייתי בן 12, לטקס הנחת אבן הפינה לבית הספר לרפואת שיניים בהדסה. אבי הוזמן לטקס בזכות סיוע בתרומות כספיות להקמת בית הספר. ישבנו על גבעה הצופה למגרש שבו עתיד להיבנות הבניין והקשבנו לדברי ברכה ולנאומו של נשיא המדינה. בזיכרוני נחרט נאומו של פרופ' שאקי שהותיר עליי כנער צעיר רושם רב.

ומנהל יחידה במחלקה לכירורגיית פה ולסתות בבית החולים בילינסון שבפתח תקוה. כמו כן הוא מנהל מרפאה פרטית לכירורגיית בנתניה.

נכדתו של ד"ר אלברט ענבי, ד"ר קרן ענבי-לב, סיימה לימודי רפואת שיניים באוניברסיטת תל אביב בשנת 2005. כעת היא מתמחה בשנה שנייה במחלקה לפריודונטיה בהדסה.

נפגשתי עם יקיר ועם קרן ביום חורפי בבית קפה בנתניה לריאיון קצר.

האם להורה היה חלק בהחלטה להיות רופא שיניים?

קרן: אחרי הצבא התלבטתי בבחירת מקצוע והחלטתי ממש ברגע האחרון לבחור ברפואת שיניים. ההחלטה הייתה קשורה ביתרונות של המקצוע כמקצוע חופשי ומעניין. בבית לא נתקלתי בשום לחץ לבחור ברפואת שיניים. אחד הגורמים שתרמו לבחירה היה אבי, שדיווח על הנאה ועל סיפוק בתחום המקצועי.

יקיר: המרפאה של אבי הייתה בבית שנים רבות והיוותה חלק מהחיים שלנו. אני נטלתי חלק פעיל בעבודתו של אבי, וזה היה אך צעד טבעי לבחור במקצוע זה.

ספרו על הקשיים והיתרונות בעבודה יחד, כרופאים מדורות שונים?

קרן: בשנים הראשונות לא הצטרפתי למרפאה של אבי ועסקתי ברפואת שיניים כללית. כיום אני מתעתדת לסיים את

ד"ר אילן גלבוש

סיים לימודיו בבית הספר לרפואת שיניים בירושלים בשנת 1991. מומחה בשיקום הפה, חבר סגל המחלקה לשיקום הפה באוניברסיטת תל אביב. יו"ר לשעבר של האיגוד הישראלי לשיקום הפה. בעל מרפאה פרטית בנתניה.

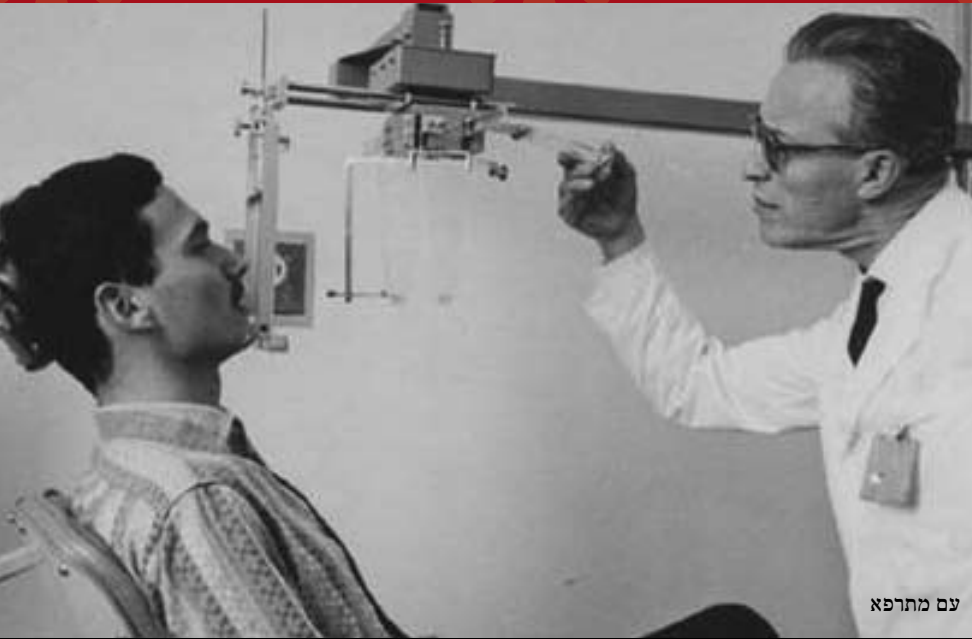
משפחת ענבי החלה לעסוק ברפואת שיניים לפני 75 שנה, ואפשר למנות בה שלושה דורות של רופאי שיניים: הסב ד"ר אלברט ענבי ז"ל, בנו ד"ר יקיר ענבי ונכדתו ד"ר קרן ענבי-לב.

ד"ר אלברט ענבי (1912–2007) נולד בכולגריה. הוא סיים לימודי רפואת שיניים בשנת 1935 באיסטנבול שבטורקיה. מאז עלייתו ארצה ב-1949 עבד במרפאתו בנתניה.

ד"ר אלברט ענבי היה מראשוני רופאי השיניים בנתניה, ודלת מרפאתו הייתה פתוחה תמיד לכל אחד, ולעזרה ראשונה – בכל שעות היממה. אלברט אהב מוזיקה ותוך כדי הטיפול היה משמיע תקליטים של יצירות קלאסיות.

בנו יקיר ממשיך את דרכו ברפואת שיניים וגם בנגינת כינור בהרכבים קאמריים.

ד"ר יקיר ענבי סיים את לימודי רפואת השיניים כעתודאי בבית הספר לרפואת שיניים בהדסה בירושלים בשנת 1970. את לימודי ההתמחות עשה במחלקת כירורגיית פה ולסת ברמב"ם. כיום הוא רופא בכיר

עם מתרפא

עם סטודנטים בשנה ה, בשנת 1962

פרופסור יוסף הרמל (1910 - 1970)

גדעון הרמל

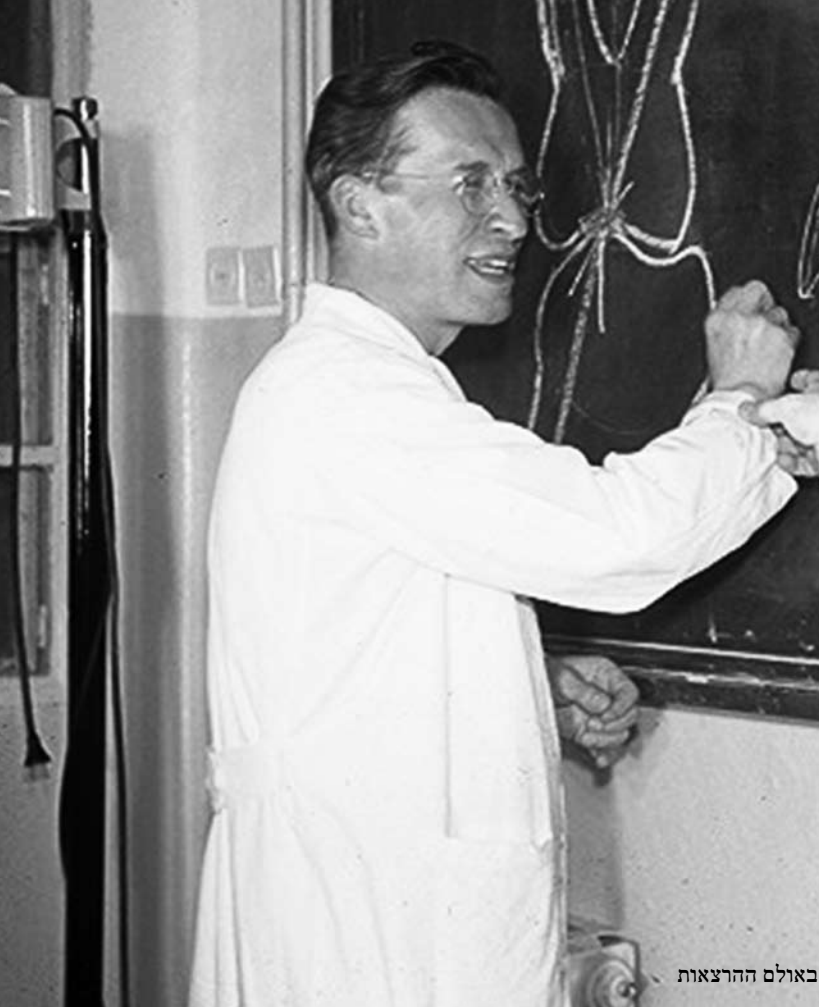
אבי, יוסף (יוז'י) הרמל, נולד בתחומי הקיסרות האוסטרו-הונגרית למשפחה בעלת טחנת קמח בכפר קטן בסלובקיה של היום. לאחר לימודי בית הספר התיכון החל ללמוד כלכלה ומסחר בעיר המחוז קושיצה, בירת מזרח סלובקיה של היום.

לאחר סיום לימודים אלו החליט לשנות כיוון והחל ללמוד רפואת שיניים באוניברסיטה הגרמנית בפראג. בשנים 1933–1939 למד את לימודי הרפואה הכללית (רפואת שיניים נחשבה כהתמחות ברפואה). בשנת 1939 היה פעיל במסגרת התנועה הציונית בארגון יציאת סטודנטים יהודיים מצ'כוסלובקיה ובקבלת אישורי כניסה לתחומי פלשתינה.

עם הכיבוש הגרמני של צ'כוסלובקיה ב-1939, עזב את פראג בדרכו לארץ ישראל, כשהוא מצויד באישור כניסה כסטודנט. מכיוון שלא היה בית ספר לרפואה או לרפואת שיניים בארץ באותה תקופה, ולא הייתה לו תעודת גמר ברפואת שיניים חיפש עיסוק אחר. העיסוק שנמצא היה בניית מכשירי מדידה מדויקים למעבדות האוניברסיטה העברית בבית מלאכה בשכונת ממילא בירושלים.

עם האחות אליס חמיתולוגית מטפלים בילד

באולם ההרצאות

פרופ' יוסף הרמל

נאות לשתף את עמיתיו בבית הספר וכן את חבריו בעלי המרפאות הפרטיות.

מכורח נסיבות מסוים עזב את מחלקת הפרותטיקה ועבר למחלקת האבחנה, בראשותו של פרופ' שאקי. במחלקה זו פיתח וארגן את הרנטגנולוגיה הדנטלית כשירות בבית הספר לרפואת שיניים וכן את ההוראה לסטודנטים בשנים הקליניות.

כעולה חדש לשעבר היה מקור לא אכזב לעזרה לעמיתים עולים חדשים בתחילת דרכם, הן בהליכי בניית מרפאות והן בייעוץ מעשי בעבודה השוטפת. עם עמיתים אלו נכון היה לחלוק כל ידע שרכש במשך השנים. חלק מאותם עולים חדשים הפכו ברבות השנים לרופאי שיניים מובילים בירושלים.

ההוראה בבית הספר וכן עבודתו במרפאה פרטית לא מנעו ממנו לפתח במקביל שני תחביבים: האחד פיתוח בניית ציוד דנטלי ורפואי, והשני לימוד מעמיק בנושא שטיחים פרסיים. את שלמד והשכיל בשני תחומים אלו אהב לחלוק עם עמיתים למקצוע ועם חברים אחרים.

בשנת 1944 נשא לאישה את אימי תבדל"א, ובשנת 1949 חזר לפראג לסיום לימודי רפואת השיניים. בשנת 1952 חזר כשבאמתחתו תואר כפול – ברפואה וברפואת שיניים. לאחר כשנה הצטרף לסגל רופאי השיניים במרפאת שטראוס, שהיה הבסיס לסגל הראשון של בית הספר לרפואת שיניים בירושלים. בד בבד הקים מרפאת שיניים פרטית.

אבי הצטרף עם אחרים לשלישייה המובילה של מקימי בית הספר לרפואת שיניים – אינו שאקי, יצחק מיכמן ויעקב לוין-אפשטיין. השלושה – שהיו שונים באופיים ובמזגם מצד אחד, וחסרי ניסיון בהוראה ובניהול מצד שני – קבעו לשנים רבות את אופי בית הספר החדש לרפואת שיניים. אבי הביא לחבורה זאת ייחוד משלו. הוא היה העולה החדש ממזרח אירופה, בעל ידע רפואי כללי וכישרון טכני למכביר. מטבע הדברים צורף למחלקת הפרותטיקה.

הידע הטכני היה לו לעזר רב בשני תחומים: הוא היה מסוגל לבנות ולתחזק ציוד דנטלי, וכן התגלו כישרונותיו בתחום שהיום נקרא שיקום הפה, ואשר פעם קראו לו פרותטיקה. לאלו שזכו לראות אותו בפעילות מקצועית יש זיכרונות רבים משיטות העבודה המקוריות שלו ומכל מיני "טריקים" שפיתח. בידע המקצועי הדנטלי שהיה לו

פינת הבוגרים

דבר היו"ר הנכנס של ארגון הבוגרים

בוגרים יקרים, משימתי הראשונה בתחילת דרכי כיו"ר ארגון הבוגרים הנכנס היא לחדש ולחזק את הקשר ביניכם לבין הפקולטה. לשם כך אנא:

1. עדכנו את כתובת הדואר האלקטרוני שלכם אם השתנתה בינתיים
 2. אם יש בידיכם כתובות דוא"ל של בוגרים שאינן מצויות בדיננו, אשמח שתשלחו אותן אליי.
 3. שתפו אותי בכל רעיון שעולה במוחכם ויכול לעניין את הבוגרים או לסייע לקשר ביניכם לבין הפקולטה.
- ניתן להתקשר עמי בדרכים הבאות:
נייד: 050-8573945, עבודה: 02-6776140, בית: 02-6791244
dorona@cc.huji.ac.il

בברכה,
דורון אפרמיאן - מחזור 92

לכל קוראי מה נשמע שלום וברכה,

שמי חנה כץ ואני בוגרת בית הספר משנת 1976. שנים רבות עבדתי בצה"ל במסגרות ובתפקידים שונים. בשנת 1994 נסעתי עם בעלי לארצות הברית לשנת השתלמות, והנה עברו חמש עשרה שנה בגולה הדרווייה. עסקתי קצת ברפואת שיניים, קצת בהוראת עברית באוניברסיטה ובעיקר התעסקתי בנדל"ן.

מובן שהגעתי ארצה לפחות אחת לשנה לביקור מולדת, ובפעם האחרונה (מרץ 2009) החלטתי לעשות מעשה ולשוב ארצה באופן חלקי. ביקרתי בעיירה שדרות, הידועה בצרותיה, והבטחתי כי אם יבנו מרפאת שיניים אבוא אני לעבוד בה בהתנדבות שישה חודשים בשנה.

לא תאמינו, אבל הדבר קרה – עומד לו מבנה שנתרם על ידי מפעל הפיס ובו שני חדרי טיפולים, חדרון סטריליזציה, שירותים וחדר המתנה ובו עמדת קבלת קהל. קטן קומפקטי ויעיל.

כל המטופלים הבאים למרפאה מופנים על ידי שירותי הרווחה, ביניהם זקנים, נשים וטף. חלקם במצב נורא ואיום. בריאותם הכללית והנפשית רופסת והשיניים – ישמור אותנו אלוהים.

בתקופת שהותי בארץ אני עובדת שלושה ימים מלאים (24 שעות). יחד עמי מתנדב נוסף ושמו ד"ר מרק אדה מירושלים, אשר תורם חמש שעות שבועיות.

אני פונה אליכם בקריאה לעזרה. אם חלקכם יתרום יום עבודה אחת לשבועיים ויראה את קבוצת המתרפאים שלו, נוכל לעזור לאנשים אלו שסבלו כל כך הרבה.

אשמח לשמוע את קולכם ולספר יותר פרטים. אפשר למצוא אותי בביתי בימים ראשון וחמישי בטלפון: 077-5243632.

אני זמינה גם בנייד: 052-7469347.

במרפאה אין עדיין טלפון, אך הקו כבר הותקן.

שלכם בידדות,
חנה כץ

כנס בוגרים של מחזור 1991 של בית הספר לרפואת שיניים של האוניברסיטה העברית והדסה יתכנס לרגל מלאות 20 שנה לסיום הלימודים. הבוגרים יתארחו יחד עם משפחותיהם בתחילת יולי 2010 לסוף שבוע חברתי-מדעי בירושלים. הכנס מוקדש לזכרו של מוטי פכט ז"ל שנהרג בתאונת דרכים בשנה השישית ללימודים.

ציבור רופאי השיניים מוזמן לקחת חלק באירוע.

תכנית מדעית: יום שישי 2.7.2010

9:00-9:10 דברי ברכה – פרופ' אדם שטבהולץ

9:10-9:20 דברים לזכרו של מוטי פכט ז"ל

מושב ראשון: יו"ר: פרופ' צביה הירשפלד, פרופ' נח שטרן

9:20-10:00 פרופ' אבישי סדן – רפואת שיניים אסתטית כוללת – עדכון

10:00-10:20 פרופ' יונת לוין-שווץ – חקר התפתחות של Squamos Cell

Carcinoma על ידי מודלים תלת ממדיים של עור אדם

10:20-10:40 פרופ' סוריין טאיך – הערכה מחדש של פרוטוקול CAMBRA

– יישום מעשי בעבודה היום-יומית

10:40-11:10 הפסקת קפה

מושב שני: יו"ר: פרופ' אוברי סוסקולני, פרופ' יאיר שרב

11:10-11:50 פרופ' אלי אליאב – כאב אורופציאלי: מעורבות של מספר

מערכות – מדריך מעשי לאבחנה נכונה

11:50-12:10 ד"ר ג'ינה ויסמן – הנקה טבעית ועששת: עדכון

12:10-12:30 ד"ר פול זסלנסקי – על הרווח שבין סתימת השורש לקירות

התעלה: לראות מיקרומטרים בתלת ממד

12:30-13:30 ארוחת צהריים ומפגש מורים תלמידים

מושב שלישי: יו"ר: פרופ' אליעזר אידלמן, פרופ' בדרי עזז

13:30-14:10 פרופ' אריאל ראיגורדסקי – שימוש מושכל במבנים מזירקוניה

בשיקום על גבי שתלים

14:10-14:30 ד"ר אילן גלבוש – אבחנה וטיפול בעששת צווארית

פרוקסימאלית

14:30-15:10 פרופ' הראל סימון – חרסינה בצבע החניכיים: שינוי מגמה

ברפואת שיניים אסתטית

15:10-15:30 יו"ר ומנחה: פרופ' יונתן מן – פאנל מרצים: דיון, שאלות

ותשובות

דברי חכמים

כבודו של האדם - לבושו

הרב מרדכי דימנטמן

בעל תואר MA, מנהל המכון להכשרת מורים בישיבת "כרם ביבנה". מכשיר רבנים ומורים ב"בית מדרש לחינוך והוראה" במבשרת ציון

הרמב"ם – שחי במצרים לפני כאלף שנים – מציב קוד התנהגות לחכמים: "כשם שהחכם ניכר בחכמתו ובדעותיו והוא מובדל בהם משאר העם, כך צריך שיהיה ניכר במלבושו ויהיו כל מעשיו נאים ומתוקנים יותר. כיצד?
מלבוש חכם מלבוש נאה ונקי ואסור לו שיימצא בבגדו כתם או שמנונית. ולא ילבש לא מלבוש מלכים, כגון בגדי זהב וארגמן, שהכול מסתכלים בהם. ולא מלבוש עניים, שהוא מבזה את לובשיו, אלא בגדים בינוניים נאים. ולא יהא בשרו נראה מתחת מדיו כמו בגדי הפשתן הקלים ביותר". (הלכות דעות, פרק ה')
האדם בהופעתו החיצונית משדר לסביבתו מהי ההערכה אשר לה ראוי הוא באופן אישי, מהי ההערכה אשר לה ראויים מקצועו ותפקידו, ומהי ההערכה שלו בעיני עצמו. אם אין אני מחשיב לי, מי יחשיב לי! ?

ניתנה גם תשומת לב לתחום לבוש נוסף: 3. לבוש לאירועים. חברי הוועדה נוכחו לדעת שבעבר סטודנטים מתמחים וחוקרים שסיימו את לימודיהם בכל הדרגות והרמות הקיימות לא טרחו לכבד את האירוע של חלוקת תעודות בהופעה חגיגית ומתאימה. בטקסים הנערכים באוניברסיטאות בחרו"ל ובחלק ממסודות ההשכלה הגבוהה בארץ נהוג ללבוש גלימות מתאימות ועניבות מיוחדות בצבעי הפקולטה בה למדו הבוגרים. אנו נסתפק בכך שהבוגרים ומוריהם יופיעו בלבוש חגיגי של חליפה, או לפחות מיקטורן ועניבה, במקום מכנסי ג'ינס וחולצות T רעשניות.

אין ספק שהנהגת קוד של לבוש ושל התנהגות בבית ספרנו היא חלק מהחינוך שהנהלת בית הספר ומוריו מעוניינים להקנות לבוגרי המוסד. אין אנו מסתפקים היום בהעברת המידע הקליני והעיוני המקצועי לבוגרינו, אנו מעוניינים לראות ברופא השיניים העתידי מנהיג קהילתי, שמשפיע באופן חיובי על סביבתו המידית. אנו בטוחים שלהופעתו החיצונית ולהתנהגותו של הרופא יש השפעה ישירה על כל סביבתו.

החל מהסמסטר השני, שיחל בפברואר 2010, ייכנס לתוקפו "קוד התנהגות, הופעה ולבוש" בפקולטה לרפואת שיניים.

הקוד עוסק בלבוש יומיומי במקום העבודה, וכולל שלשה סעיפים:

1. מה מותר ומה אסור – באופן כללי. במסגרת זו, ייאסר על גברים ללבוש חולצות ללא צווארון (חולצות T) של סיום קורס מכי"ם או חולצה שעליה כתובת רעשנית. על נשים – יחול איסור לבוש חולצת בטן חושפנית או גופייה. כך גם אסור להופיע במכנסיים קצרים. לעומת כל אלו, חולצת צווארון ומכנסיים ארוכים לגברים, ולנשים לבוש המוגדר "ספורט אלגנט" מקובלים.

יש הדגשה מיוחדת לגבי ההתנהגות במרפאה ו/או בחדרי ניתוח:

2. התנהגות ולבוש בתפקיד טיפולי. הוועדה שישבה על המדוכה מצא לנכון להדגיש שמלבד חובת לבישת החלוק וענידת תג זיהוי, חייב הרופא להציג את עצמו בפגישתו הראשונה עם המתרפא (סעיף בחוק זכויות החולה) גם אם הוא מצויד בתג שעליו לענוד על החלוק הלבן.

בינינו

התנהגות והופעה הן חלק מהחינוך האקדמי

The natural choice for moldable allograft.

- Pre-mixed for ready-to-use convenience
- Delivered in open-bore dispenser for easy extrusion
- Stable in fluid environment to resist graft migration
- Off the shelf – Stored at room temperature
Expiration dating : 12 month
- Malleable for easy packing and molding various shapes and sizes

zimmer | dental

זימר דנטל - רח' ביאליק 143 רמת גן 52523
טל': 03-6124242, פקס: 03-6124243
www.zimmerdental.co.il